

● **مفرح القلوب / تاریخ / فارسی**

mofarreh-ol qolüb

به خواهش: جعفر قلی خان سرتیپ

با سربندهای «باب»: باب ۱. آیات کلام الله مجید؛ ۲. احادیث ائمه؛ ۳. اقوال و امثال حکمای عرب؛ ۴. امثال و اشعار فارسی؛ ۵. نصایح و امثال ترکی.
آغاز: جعفر قلی خان سرتیپ فرزند ارجمند سرکار بندگان ... ازین بنده بی بضاعت خواست ... باب اول آیات کلام الله مجید، باب دوم احادیث ائمه، باب سوم اقوال و امثال حکماء عرب، باب چهارم امثال و اشعار فارسی، باب پنجم نصایح و امثال ترکی

[فهرستواره منزوی ۶/۲۲۲۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۷۵

آغاز: جعفر قلی خان سرتیپ فرزند ارجمند سرکار بندگان ... ازین بنده بی بضاعت خواست ... باب اول آیات کلام الله مجید، باب دوم احادیث ائمه، باب سوم اقوال و امثال حکماء عرب، باب چهارم امثال و اشعار فارسی، باب پنجم نصایح و امثال ترکی
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر شریف، تا: ۱۴ صفر ۱۳۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن، ۱۴۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷/۴ × ۱۰/۶سم [ف: ۴-۷۷۲]

● **مفرح القلوب و مفرج الکروب / گوناگون / عربی**

mufariḥ-ul qulüb wa mufarrij-ul kurüb

نهاوندی، علی اکبر بن محمد حسین، ۱۲۹۲ - ۱۳۶۹ قمری

nahāvandī, 'alī akbar ebn-e mohammad hoseyn (1875 - 1950)

مطالب متفرقه ای است در اعتقادات، احادیث، ادب و قصص که مؤلف در طی مطالعه کتب مختلف فکر گردآوری آنها به ذهنش خطور کرده است. پس از بازگشت به موطن خودنهاوند به نگارش آن دست یازیده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی خیر بریته محمد و اله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین من الآن الی قیام یوم الدین
[الذریعة ۲۱/۳۶۰]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۵۲۸/۲

آغاز: برابر؛ انجام: قیل المراد بالامانة الطاعة التي تعم الطبيعية والاختيارية ويعرضها استدعائها التي يعم طلب الفعل من المختار و ارادة صدره من غيره و بحملها الخيانة فيها و الامتناع عن
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۷گ، اندازه: ۲۳ × ۱۸سم [ف: مخ: ۵-۲۰۸۶]

مفرح القوام < المفرح القوامی
مفرح القوام < مفردات هندی

● **المفرح القوامی = مفرح القوام = قانونچه منظوم /**

طب، شعر / عربی

al-mufarriḥ-ul qawāmī = mufariḥ-ul qawām = qānūnča manzūm

حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی، -۱۱۵۰ قمری
hoseynī seyfi, mohammad ebn-e mohammad mahdī (-1738)

وابسته به: القانونچه؛ چغمینی، محمود بن محمد (-۷۴۵)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۶ق؛ محل تألیف: قزوین

منظومه ای است در هزار و دویست و دو بیت در نظم «قانونچه» چغمینی. این ارجوزه به درخواست شخصی گویا به نام «یوسف» به نظم کشیده شده است.

آغاز: (دیباچه) منظومه المفرح القوامی xx حفظ الصحاح و شفاء الاسقام / و هی مشتملة علی الف و خمسة و مأتی بیت ... و تاریخ نظمها طاهر کانجم ... و قد رتبها علی عشر مقالات ... (متن) الحمد لله الحکیم الشافی xx و حافظ الانام بالالطاف / مکفر اللذات بالآلام xx و غافر الزلات بالاسقام / و بعد فاحفظ نظمی القانونچه xx نظماً مفرحاً رفیع الدرجه / تسعد به یا یوسف الزمان xx و خالص الاخوان و الخلان

انجام: قد تم مایسرلی ان انشئه xx فی عام ستة و الف و مائة / فی ماتی بیت و الف جمعا xx بخمسة یلذها من سماع / فهی لمن یحفظها شفاء xx لروحه من راحها صفاء / و کان قزوین لنا مقاما xx و الحمد کالمسک لها ختاماً / سمی بالمفرح القوامی x و الحمد لعنائه السوامی

[الذریعة ۲۱/۳۶۱؛ ریحانة الادب ۲/۳۲۲۰۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۳۰۲/۲

آغاز: برابر؛ انجام: فان تكن دلائل الحر فصد xx قيفاله و الباسليق
فاقتصد

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه ۳ رمضان ۱۲۲۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۰گ (۵-۳۴پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱ × ۱۵سم [ف: ۶-۲۸۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۹۰

آغاز: برابر؛ انجام: قدتم مایسرلی انشاء xx فی عام ستة و الف و مائه / فا حمد الله مصلياً علی xx ختم الرساله و آله العلی

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ ۸۴ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۸ × ۱۲سم [ف: ۱۹-۷۱]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۷/۱

آغاز: برابر؛ انجام: منها العجینی مولد السدد xx و السکری باعتدال قدورد / فی ماتی بیت و الف جمعا xx فی عام ستة و الف و مئة / فی ماتی بیت و الف جمعا xx بخمسة یلذها من سماع، یک بیت:

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد سی؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276268

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

وابسته به: جهة القبلة = معرفة القبلة = تحقیق جهة القبلة؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳-۱۰۳۰) تاریخ تألیف: چهارشنبه غره ربیع الثانی ۱۱۱۵ ق شرحی است بر جهة القبلة شیخ بهائی. آغاز: بسمله. الحمد لله الذي رفع درجات عبادہ بالمحافظة ...

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۴

خط: نستعلیق، بی کاء، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه»، در پایان اجازه مجلسی دوم به محمد باقر مکی؛ تملک: محمد بن عبدالصمد حسینی با تاریخ ۱۲۱۵، امانت از سید محمد حسین؛ مهر: محمد علی بن محمد حسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵۱۴]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۵۶

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کاء، تا: ۱۳۰۰ق؛ استنساخ و مقابله از نسخه مؤلف؛ ۴۳گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [نسخه پژوهی: ۲-۱۷۹]

● حاشیه شرح الجغمینی / هیئت / عربی

ḥāshiyat-u š.-il çağmīnī

؟ تنکابنی، احمد بن ابی الحسن، ق ۱۳ قمری

tonekābonī, ahmad ebn-e abī hasan (- 19c)

وابسته به: الملخص فی الهیئة = شرح چغمینی؛ چغمینی، محمود بن محمد (-۷۴۵)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷۹۱/۱

آغاز: قوله هو المقصد الاقصى فی هذا الفن ای فن علم الهیئة

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ شاید اصب باشد؛ ۷۲گ (۱-)

۷۲، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳-۱۳۴]

● حاشیه شرح الحسينية / منق / عربی

ḥāshiyat-u š.-il ḥusayniyya

کفوی، محمد بن حمید، - ۱۱۷۴ قمری

kafavī, mohammad ebn-e hamīd (- 1761)

اهداء به: شیخ الاسلام محمد (۲)

حاشیه‌ای است با عناوین «قوله، قوله» بر رساله «الحسینیه» حسین بن عبدالله انطاکی در آداب بحث و مناظره و شرح محمد بن عمر دارنده وی، که بر آن نگاشته است.

[بروکلمان ذیل ۴۸۲:۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۸/۲

آغاز: الحمد لله الذي أدبنا بآداب المناظرة تأديباً و خصصنا باستدلال

صفاته تخصیصاً؛ انجام: قوله بالانحام متعلق اما یكون أو بالضعیف

- فتأمل فی الفرق

می‌آورد.

آغاز: الحمد لله الذي أعلا معالم دين الاسلام و بین لنا قوانین الشرع و الاحکام و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد خیر الانام

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۹۰

خط: نسخ، کاء: عبدالله کلیانی، تا: ۱۲۳۳ق، جا: بغداد مدرسه داودیه؛ برخی از برگ‌ها به خط وی بازنویسی شده و اصل نسخه از قرن ۱۰ است؛ تملک: احمد بن فرفور؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۲۸-۲۱۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۵۳

آغاز: برابر؛ انجام: و كأنه يدعو الله و ینادیه استظهاراً به و استعانة علی ذلك و هو المراد

خط: نسخ، بی کاء، تا: یک شنبه ۶ محرم ۱۲۸۱ق؛ محشی، در پایان دو مسئله است که محمد قاضی در ماه محرم ۱۲۸۲ در سندج نوشته و گویا همین شخص کاتب نسخه نیز باشد؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۹گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۳-۱۵۲]

۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۲۱۷/۱

آغاز: برابر انجام: من ان الماء باق علی طهوريته لانه جوهر و الاعیان لا تقلب انما تعذر استعماله لانه انما یمكن استعماله باستعمال بخشی از اول کتاب تا «مسأله المقدور الذي لا یتم الواجب المطلق الا به واجب» خط: نسخ خوانا، بی کاء، بی تا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج، ۱۹گ (پ-۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱-۱۸۶]

● حاشیه شرح جواهر الفرائض / فقه / عربی

ḥāshiyat-u š.-i jawāhir-il farā'id

وابسته به: التحریر فی شرح الفرائض النصيرية = شرح فرائض نصیری؛ ابیوردی، ابوالحسن بن احمد (-۹۶۶ق) تعلیقاتی است با عناوین «قوله، قوله» بر بحث موانع الارث شرح جواهر الفرائض ابیوردی.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۶۳۱/۵

آغاز: الحمد لله علی من له میراث السموات و الارضین و علی من لا تحصی نعمه فی العالمین؛ انجام: یعنی علی طریق الثانی ... فی قوله الثانی یجعل للختی سهم بنت و نصفه ای یعطیه مثل نصیب البنت و ...

خط: نسخ، بی کاء، تا: ۱۰۸۴ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶گ (پ-۱۱۹)، اندازه: ۵×۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۲-۴۶۲]

● حاشیه (شرح) جهة القبلة / فقه / عربی

ḥāshiyat-u (s.) jahat-il qibla

قزوینی، محمد نصیر بن حاجی خلف، ق ۱۱ قمری qazvīnī, mohammad nasīr ebn-e hājī xalaf (- 17c)

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد یازدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

صحيح سواء كان يمتنع بلفظ الفعل او بلفظ المصدر مع الجار فتدبر
و في النهاية انا تعلم الخ هذه العبارة ما وجدنا ها في نهاية الفلاسفة
فعلها كان الغير ايضا

خط: نستعليق، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با امضای
«منه»؛ جلد: تیماج زرشکی، ۹۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۴/۵×۱۳سم
[ف مخ: ۲-۷۱۳]

۷۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۰۳۰

آغاز: مقتضیه للحسن والا لزم ان يكون افعال المعاصی حسنا بناء
على ما ذكره المعتزله و اذا لم يكن الذات موجبة للحسن ولا يكون
امرا اخرًا ايضا موجاله يكون قبيحا؛ انجام: اذا اتى به قبله لم يكن
صحيحا و اذا اتى به فيه كان صحيحا و اتيانا بالواجب و ان اشتركا في
انه لا آثم في تركه فيهما الا في الجزء الاخير فتدبر قال الحق ان
الواجب هو خصوص الفعل وان العزم ليس واجبا من حيث انه بدل
له بل اذا ترك الفعل

خط: نستعليق، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با یادداشت:
جزئی از حاشیه آقا جمال بر شرح مختصر عضدی؛ ۶۳گ، ۲۰
سطر، اندازه: ۱۸×۱۲سم [ف مخ: ۲-۷۱۳]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۵۰۱

جلد ۲؛ بی کاء، بی تا؛ خریداری از سید مرتضی میرزاده [رایانه]

۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۵۰۲

جلد ۳؛ بی کاء، بی تا؛ خریداری از سید مرتضی میرزاده [رایانه]

۷۴. تهران؛ شهشاهی، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کاء، بی تا [امیرات اسلامی: ۵-۵۹۷]

سحاشیه حاشیه بر حاشیه قدیم تجرید < حاشیه حاشیه الدوانی
القدیمة علی شرح التجرید

● حاشیه حاشیه البیرجندی علی شرح الملخص / هیئت /

عربی

hāshiyat-u hāshiyat-il bīrjandī 'alā š-il mulaxxas

چلبی، احمد

Čalabī, ahmad

وابسته به: حاشیه شرح الملخص چغمینی؛ بیرجندی، عبدالعلی بن
محمد (-۹۳۴)

حاشیه ای بر حاشیه بیرجندی بر شرح ملخص.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۶۷/۳

آغاز: بسمله. و به نستین النكرة الغير المخصصة لا يقال لم لا يجوز
ان يكون تتوين حمدا للتعظيم؛ انجام: من قسمة دقائق الساعات
الاربعة والعشرين لليوم على الدقائق الستين لليوم ايضا فافهم. تم و
الحمد لله على الاتمام.

خط: نسخ ترکی، بی کاء، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: استنبولی، جلد: مقوا با
عطف پارچه، ۲۶گ (۵پ-۳۰پ)، ۲۷ سطر (۱۵×۸)، اندازه:

خط: نسخ، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۱۵گ، ۱۹ سطر، اندازه:
۱۸×۱۲سم [ف: ۴۷]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۶۹۶

آغاز: برابر؛ انجام: از لامانع منه الا الدور و قد علم دفعه.
تا قدر از مبحث اجماع؛ خط: نسخ، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: انجام؛
محشی از مؤلف؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای، ۲۱۷گ، ۱۸
سطر، اندازه: ۱۹×۱۳سم [ف: ۶-۲۶]

۶۵. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کاء، بی تا؛ قریب من عصر المؤلف، مصحح بخط التاسخ [ترائت]:
س ۱۸ش ۲۱-۲۱۵

۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳/۱۰۲-۴۵۸۲

آغاز: قال الشارح قال في النهاية قد يكرر ذكر الوحي في الحديث
ويقع على الكتابة ولاشارة والرسالة والالهام والكلام الخفي؛ انجام:
قال الشارح اذ محل النزاع ما يشترط فيه عدم الفسق اي في الجملة
اعم ... الا يرى قول القائل اعط كل بالغ رشيد
خط: نستعليق، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با حواشی «منه»؛
جلد: تیماج روغنی، ۲۴۳گ، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ف: ۳-۱۵۲۲]

۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵/۱۱۴-۵۰۲۴

آغاز: بسمله الشرح الاكثر على ان الجرح و التعديل الخ كان فائدة
تحقيق ثبوت الجرح بالواحد الو الاثنين؛ انجام: اقول فيه نظر اذ غاية
ما في هذا الكلام الخ كانه اشارة الى انه يمكن ان يقال ايضا ان.
جلد پنجم جرح و تعديل؛ خط: نسخ، بی کاء، تا: در عصر مؤلف؛
افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۷۷گ، ۱۹ سطر، اندازه:
۲۰×۱۴سم [ف: ۳-۱۵۲۳]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۲/۱۳۰-۷۷۹۰

آغاز: الحمد لله على التأصيل و التفريع و له الشكر على التفتين و
التسنين و التشريع
خط: نسخ، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۸۷گ، ۱۷ سطر، اندازه:
۱۹×۱۲سم [ف: ۳-۱۴۴۸]

۶۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۰۲۴/۳

آغاز: و الا لزم ان يكون افعال المعاصی حسنا بناء على ما ذكره
المعتزلة و اذا لم يكن الذات موجبة للحسن ولا يكون امر اخر ايضا
موجبا له يكون قبيحا؛ انجام: فالحق ان الواجب هو خصوص الفعل
وان العزم ليس واجبا من حيث انه بدل له بل اذا ترك الفعل.
خط: نستعليق، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ روی برگ اول
آن را به «آقا جمال خواتساری» نسبت داده کما این که آقا بزرگ
یک حاشیه از ایشان ذکر کرده؛ جلد: گالینگور سبز، ۵۳گ، ۲۰
سطر، اندازه: ۱۹×۱۲سم [ف مخ: ۲-۷۱۳]

۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹

آغاز: ابتدائیا و حیثند يستدل بعدم العلاقة على عدم كونه مجازا و
منقولا حتى يثبت كونه مجازا او منقولا حتى يثبت كونه حقيقة دينية
ظاهر ان اهل اللغة لم يفهموا هذه العبارات ولم يعرفوها؛ انجام: هذا
ليس تفسير الكلام المتن كما زعمه شارح الشرح و لا يخفى ان هذا

فرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛؛ جلد یازدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276249

۱۳۹۱/۲۰۱۲ جمهوری اسلامی ایران